

Cooperative Center
UNIVERSITY OF PHAYATHAI
ศูนย์ส่งเสริมสหกรณ์ มหาวิทยาลัยพะเยา

สหกิจศึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสุอาน บิดาสหกิจศึกษาไทย

“สหกิจศึกษา” เป็นระบบการศึกษาที่จัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาสลับกับการไปหาประสบการณ์ตรง จากการปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการอย่างเป็นระบบ ด้วยความร่วมมือจากสถานประกอบการและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นระบบการศึกษาที่ผสมผสานการเรียนกับการปฏิบัติงาน (Work Integrated Learning) และ ดำเนินการโดยยึดมาตรฐานการดำเนินงานสหกิจศึกษาไทยเป็นหลัก และถือเป็นพันธกิจสัมพันธ์ (Engagement) ระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการรูปหนึ่ง

พศ.ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

“สหกิจศึกษา...เป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการจัดการศึกษา” เป้าหมายคือต้องการผลิตบัณฑิตที่สามารถตอบสนองและทำงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานต่างๆ ได้ ดังนั้นสหกิจศึกษา คือ การจัดการศึกษาที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีรูปแบบการผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการหรือหน่วยงาน ที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือ “สหกิจศึกษา” คือ “การฝึกงานเสมือนการทำงานจริง” นักศึกษามีโอกาสได้ไปเรียนรู้การทำงานเสมือนจริงในสถานประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วนักศึกษาสามารถทำงานได้ทันที

อาจารย์รัตนา กรพิทักษ์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

มหาวิทยาลัย นักศึกษา และสถานประกอบการ ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา “มหาวิทยาลัยได้สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับนักศึกษา” โดยนักศึกษาได้ใช้ห้องปฏิบัติการของสถานประกอบการและหน่วยงานต่างๆ เป็นห้องทดลองปฏิบัติงานจริง ตามสาขาที่นักศึกษาที่เรียนมา “อาจารย์มีโอกาสพบปะและร่วมกันสร้างองค์ความรู้คู่กับสถานประกอบการและหน่วยงานต่างๆ มากขึ้น” เพราะอาจารย์พิเศษจะต้องไปดูนักศึกษาตั้งแต่ต้นเทอมมีโอกาสที่พัฒนางานด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากปัญหาจริงในสถานประกอบการ และหน่วยงาน โดยสามารถนำมาพัฒนางานสอน วิจัย และบริการวิชาการร่วมกันได้อัตโนมัติ “สถานประกอบการได้รับประโยชน์จากการที่นักศึกษาและอาจารย์เข้าไปแก้ปัญหา โดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาการเข้าไปแก้ปัญหาได้อย่างตรงประเด็น” ซึ่งทำให้สถานประกอบการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ทิศทางการจัดสหกิจศึกษาในศตวรรษที่ 21

ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีसान

นายกสมาคมสหกิจศึกษาไทย

กรอบมาตรฐานสหกิจศึกษาระยะเริ่มต้น

สหกิจศึกษา (Cooperative Education)

- เป็นส่วนของหลักสูตรปริญญาตรีในสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีที่เปิดสอน
- ในช่วงปีสุดท้าย: หลังจากการเรียนวิชาเอกเป็นส่วนใหญ่ และก่อนสำเร็จการศึกษา
- เป็นการเรียนรู้ที่ยึดการทำงาน (Work Based Education) ในสถานประกอบการเต็มเวลาไม่น้อยกว่า 4 เดือน: ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตทวิภาค
- มีการนิเทศงานโดยผู้สอนงานของสถานประกอบการและอาจารย์นิเทศจากมหาวิทยาลัย
- มีการประเมินผลการปฏิบัติสหกิจศึกษาทำนองเดียวกับการเรียนรายวิชา

สหกิจศึกษา (Cooperative Education)

พัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้พร้อมทำงานเมื่อจบ
(Employability) และเสริมการพัฒนาวิชาชีพ
(Career Development) โดยการจัดให้มีประสบการณ์ตรงใน
การปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ: พันธกิจสัมพันธ์
มหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ
(University-Workplace Engagement)

พ.ศ.2544 มหาวิทยาลัยและสถานประกอบการรวมตัวกันจัดตั้ง
สมาคมสหกิจศึกษาไทย

Thai Association for Cooperative Education (TACE)

ผลลัพธ์ที่ได้ใน ทศวรรษที่สอง

ยอมรับผลที่ได้จาก
การจัดสหกิจศึกษา
เป็นส่วนสำคัญของ
การสรรหาและ
การพัฒนาบุคลากร
Young Talent
ให้แก่องค์กรยุคใหม่

การขยายตัวเชิงปริมาณ: โตเต็มประเทศ

มหาวิทยาลัยที่จัดสหกิจศึกษาจาก 2 แห่งเพิ่มเป็น
117 แห่ง หรือกว่า 60% ของมหาวิทยาลัยทั้งหมด

นักศึกษาที่ไปปฏิบัติสหกิจศึกษาจากประมาณปีละ
500 คน เพิ่มเป็นปีละ 35,000 คน

สถานประกอบการที่ร่วมจัดสหกิจศึกษาจากจำนวน
100 เป็น 10,000 แห่ง

การเพิ่มคุณภาพการจัด: สถานศึกษาและ
สถานประกอบการมีความพร้อมสูงขึ้น สามารถจัด
สหกิจศึกษาได้ตามมาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของ
สถานประกอบการมากขึ้น

การจัดสหกิจศึกษาขยายตัวจากภูมิภาคเป็นพหุภาคีเต็มรูป

สู่ความเข้มแข็งในปัจจุบัน

เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน 117 แห่ง โดยแบ่งออกตามภูมิภาคจำนวน 9 เครือข่าย เรียกว่า “เครือข่ายพัฒนาสหกิจศึกษา 9 เครือข่าย”

สู่ความเข้มแข็งในปัจจุบัน

จำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินงานสหกิจศึกษา

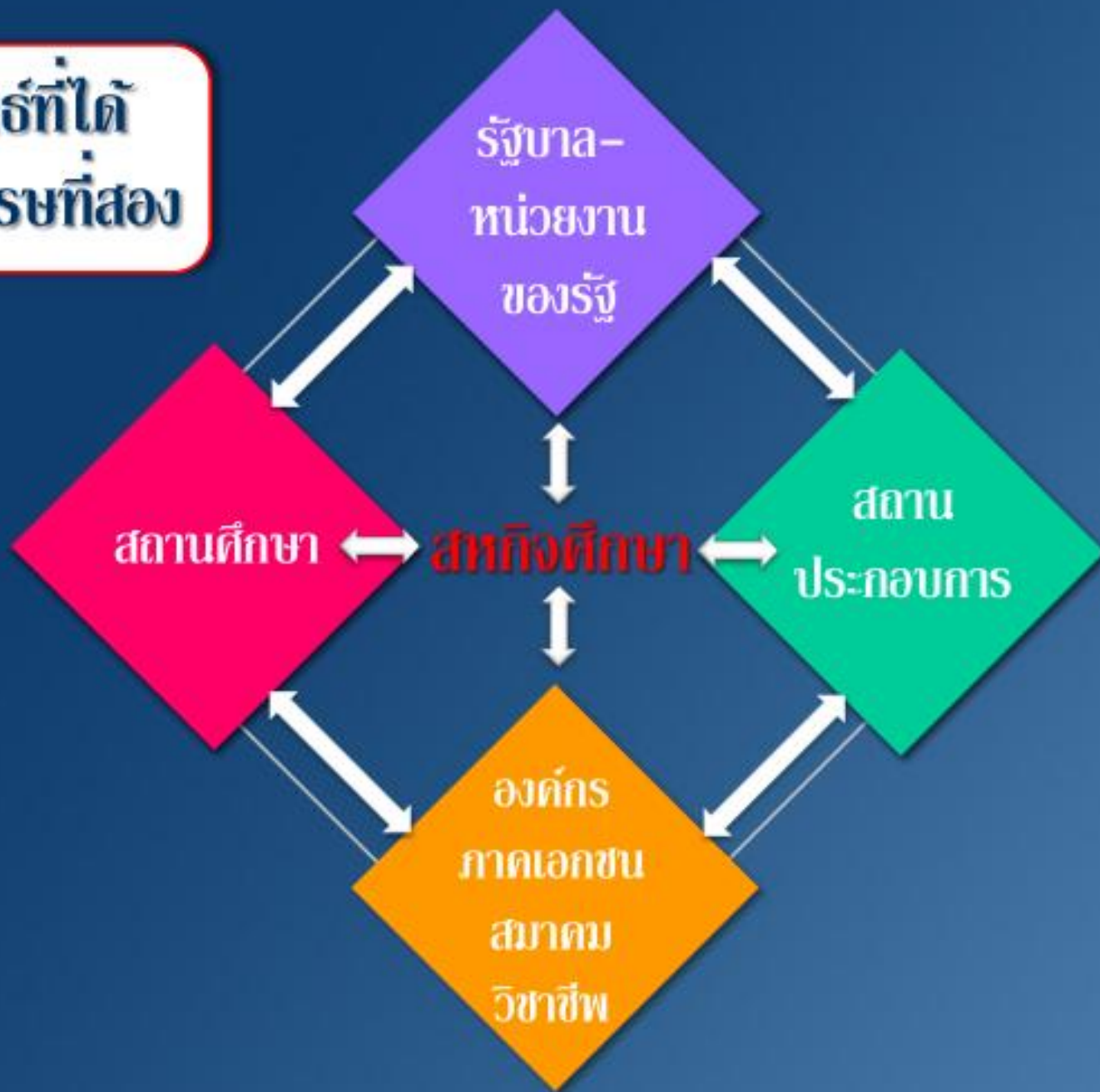

จำนวนนักศึกษาที่ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

จำนวนองค์กรผู้ใช้งานฝึกที่รับนักศึกษาสหกิจศึกษา

ผลลัพธ์ที่ได้
ในทศวรรษที่สอง

การก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21

สหกิจศึกษาไทย
ในศตวรรษที่ 21

Specialist Skills (knowledge/abilities)

HUMAN SKILLS

ต้องคำนึงถึง
Required
Human Resource
Abilities:
Fuji Xerox

Job skills

(Leadership, problem-solving ability,
teamwork, global competence, etc.)

Basic Skills

(Communication, manners, interest
in society, education, etc.)

สหกิจศึกษาไทย ในศตวรรษที่ 21

ต้องคำนึงถึงทักษะ:
ที่ตลาดแรงงาน
ต้องการ

ทักษะที่ตลาดแรงงานต้องการ World Economic Forum 2016

ปี 2563	ปี 2559
1. ทักษะการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน	1. ทักษะการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน
2. การคิดวิเคราะห์	2. การทำงานร่วมกัน
3. การคิดสร้างสรรค์	3. การจัดการบุคคล
4. การจัดการบุคคล	4. การคิดวิเคราะห์
5. การทำงานร่วมกัน	5. การเจรจาต่อรอง
6. ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)	6. การควบคุมคุณภาพ
7. รู้จักประเมินและการตัดสินใจ	7. มีใจรักบริการ
8. มีใจรักบริการ	8. รู้จักประเมินและการตัดสินใจ
9. การเจรจาต่อรอง	9. กระตือรือร้นในการฟัง
10. ความยืดหยุ่นทางความคิด	10. การคิดสร้างสรรค์

สหกิจศึกษาไทย ในศตวรรษที่ 21

COOPERATIVE EDUCATION

21st Century

ขยายการจัดสหกิจศึกษานานาชาติกว้างขวางขึ้น (International Cooperative Education) ทั้งในระดับภูมิภาคและประชาคมโลก

ขยายระยะเวลาปฏิบัติสหกิจศึกษามากขึ้น: เพิ่มจาก 4 เดือนเป็นไม่เกิน 2 ปี และจากการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาเกินกว่า 1 ครั้งก่อนจบปริญญาตรี

ขยายการจัดสหกิจศึกษาเป็นส่วนของการศึกษา ระดับปริญญาโท-เอก ในลักษณะของการไปทำงาน หรือโครงการในสถานประกอบการ และการไปทำวิจัยร่วมกับหน่วยงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

สหกิจศึกษาไทย ในศตวรรษที่ 21

ขยายวัตถุประสงค์การผลิตและการพัฒนาบัณฑิต
ให้เป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) โดย
ถือเป็นส่วนหนึ่งของการไปปฏิบัติสหกิจศึกษากับ
ผู้ประกอบการหรือสถานประกอบการ

การเปิดสอนระดับปริญญาโท-เอก ด้าน
สหกิจศึกษาเป็นแห่งแรกของโลกที่มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีสุรนารี ทำให้การพัฒนาสหกิจศึกษาไทย
เป็นระบบครบกระบวนการทุกด้าน ทั้งการปฏิบัติ
การศึกษาอบรม การวิจัยเพื่อเสริมองค์ความรู้ใหม่
ที่จะใช้เป็นฐานของการพัฒนาและการสร้างนวัตกรรม
สหกิจศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

COOPERATIVE EDUCATION

21st Century

สหกิจศึกษาไทย
ในศตวรรษที่ 21

เสริม
การพัฒนา
คุณภาพบัณฑิต
(Employability
Career Development)

สหกิจศึกษา

สร้าง
พันธกิจสัมพันธ์
มหาวิทยาลัยกับ
สถานประกอบการ
(University-Workplace Engagement)

สร้าง
บุคลากร
มืออาชีพและ
นักวิจัยและนวัตกรรม
(Professional Practice
and Research and Innovation)

วันสหกิจศึกษาไทย ครั้งที่ ๗ Thai Cooperative Education

ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

วันสห
Thai Co

๒๕๕๙
Day 2016

โกสินทร์

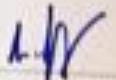
ปี 2559

ทรงตั้งข้าราชการ

โดย

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ขอมอบใบประกาศเกียรติคุณฉบับนี้เพื่อแสดงว่า
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
สำนักงานศึกษาดำเนินการสหกิจศึกษารัฐ ระดับชาติ

มีอยู่ใน วันสหกิจศึกษาไทย ครั้งที่ ๗
ที่วัด ณ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๙

พลเอก

(พลโทช รัตนไพฑูริย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

